

یک سبد گل سرخ

مجموعه شعر
گزیده‌ای از ناب سروده‌های
ابوالقاسم لایبی (طالب گلپایگانی)

با مقدمه و اهتمام :
محسن حافظی کاشانی

سرشناسه	: طالبی گلپایگانی، ابوالقاسم، ۱۳۲۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: یک سبد گل سرخ: مجموعه شعر / گزیده‌ای از ناب‌سروده‌های ابوالقاسم طالبی (طالب گلپایگانی)؛ با مقدمه و اهتمام محسن حافظی کاشانی.
مشخصات نشر	: تهران: قلم و اندیشه، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۲۴۴ ص.
شابک	: 978-600-6421-35-3
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۱۴
زبان	: حافظی کاشانی، محسن، ۱۳۳۴ -، مقدمه‌نویس، گردآورنده
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۴ ی ۵۵ ی ۷۲۵ الف / PIR ۸۳۵۲
رده‌بندی دیوبی	: ۸ فا ۱ / ۶۲
شماره کتابخانه ملی	: ۴۰۷۶۶۶۹

یک سبد گل سرخ

مؤلف: ابوالقاسم طالبی (طالب گلپایگانی)

مصحح: محسن حافظی کاشانی

ناشر: نشر قلم و اندیشه

ناظر چاپ: ناصر براتی (انتشارات برات)

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

قیمت: ۱۱۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۲۱-۳۵-۳

□ نشانی: میدان انقلاب - خیابان شهدای ژاندارمری (بین ۱۲ فروردین و اردیبهشت)

پلاک ۱۲۶ - طبقه همکف - انتشارات برات تلفن: ۰۶۶۹۷۵۵۰۱ - ۰۹۱۲۴۸۰۷۱۱۴

□ گلپایگان - خیابان مسجد جامع - کتابفروشی طالبی - تلفن: ۰۳۱۵۷۴۲۸۹۲۲

یک سبد گل سرخ

طالبی آن که هست طالب دوست
شعر شورآفرین او نیکوست
کرده تقدیم «یک سبد گل سرخ»
گل سرخی که خرم و خوشبوست

شاعر نجسته خصال

طالب آن شاعر نجسته خصال
اهل فضل است و اهل علم و کمال
از طریق ارادت و اخلاص
دم دمام زند ز احمد و آل

■ محسن حافظی

۱۳۹۴/۴/۳۰

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
☐ سخن آشنا.....	۱۵
☐ تقریظ.....	۱۹
☐ لحظه‌های سبز.....	۲۳
☐ سخن سراینده.....	۲۵
☐ مقدمه.....	۲۹
☐ اظهار لطف و محبت اساتید گرانقدر و شعرای بزرگوار.....	۴۳
☐ فصل اول: غزل‌های اخلاقی و اجتماعی، توحید، مناجات حضرت خاتم النبیین محمد بن عبدالله ﷺ.....	۶۱
..... بهترین هدیه	۶۳
..... چون و چرا	۶۴

عمر گران	۶۵
مظهر ایثار	۶۶
بی خبر	۶۷
راه مردان خدا	۶۸
بی خبر از دیگران	۶۹
دار مکافات	۷۰
روزی حلال	۷۱
فروغ علم و دانش	۷۲
مهروریز	۷۳
نشاب	۷۴
گل مهر و وفا	۷۵
شهد عرفان	۷۷
أنس با قرآن	۷۹
اکرام یتیمان	۸۱
زکات مال	۸۲
مناجات نامه	۸۳
جلوه‌ی روی محمد صلی الله علیه و آله	۸۵
آیه‌های عشق	۸۶
سرای امید	۸۷

□ فصل دوم: مولود کعبه، عید سعید غدیر و شهید محراب مسجد کوفه

حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام	۹۱
میلاد همایون علی علیه السلام	۹۳

یا علی علیه السلام دستم بگیر	۹۵
راز کعبه	۹۶
مینای غدیر	۹۷
اوج ملکوت	۹۸
گلواژه‌ی مهربانی	۹۸
معیار تولّ و تبرّی	۹۸
در دل‌های علی علیه السلام	۹۹
نام علی علیه السلام	۹۹
نور هتاب	۹۹
نماز اح‌ین	۱۰۰
شب قدر	۱۰۱
چاه و نخلستان	۱۰۲
تنهاترین	۱۰۳
آوای علی علیه السلام	۱۰۵

□ فصل سوم: کوثر نور و شهیده‌ی بیت وحی - ع - سیدة صدیقه طاهره فاطمه

زهرای علیها السلام	۱۰۷
ریحانه‌ی هستی	۱۰۹
چلچراغ آفرینش	۱۱۰
گلبن باغ عفاف	۱۱۲
یاس کبود	۱۱۳
بانوی عصمت	۱۱۵
فاجعه‌ی تلخ	۱۱۶

پرستوی زخمی.....	۱۱۷
نیمه شب.....	۱۱۹
پروانه‌ی پرسوخته.....	۱۱۹
داغ زهرا علیها السلام	۱۱۹
دل آسمان.....	۱۲۰
□ نسل چهارم: مناقب الائمه علیهم السلام	
جشن شادی.....	۱۲۳
بلاد - سن علیها السلام	۱۲۳
چلچراغ رنسی علیها السلام	۱۲۵
بهار صلوات.....	۱۲۶
سوم شعبان.....	۱۲۷
گوهری تابان.....	۱۲۸
غنچه‌ی باغ ولایت.....	۱۳۰
دو خورشید فروزان.....	۱۳۱
آفتاب حق‌نما.....	۱۳۴
پایتخت کشور.....	۱۳۵
فیض سعادت.....	۱۳۶
جمال ملکوتی.....	۱۳۷
یوسف زهرا علیها السلام	۱۳۸
تشنگان معرفت.....	۱۳۹
اشک فراق.....	۱۴۰
قائم آل محمد صلی الله علیه و آله	۱۴۱

۱۴۲	فروغ آفرینش
۱۴۳	قدوم سبز
۱۴۳	آوای ظهور
۱۴۳	افسوس
۱۴۴	ولای اهل بیت علیهم السلام

۱۴۵	□ فصل پنجم: فصلنامه‌ی عاشورایی
۱۴۷	رریق عشق
۱۴۹	جام قیلت
۱۵۰	یا حسین علیه السلام
۱۵۱	رشته‌ی الفت
۱۵۲	حماسه آفرین
۱۵۴	شکوه پایداری
۱۵۶	تف عشق و عطش
۱۵۸	کام عطشان
۱۵۸	سر آلاله‌ها
۱۵۸	مرغ دل
۱۵۹	رهبر آزادگان
۱۵۹	حریم عشق
۱۵۹	عباس علیه السلام
۱۶۰	آیین‌ی آب
۱۶۰	روز عشق و عاشقی
۱۶۲	آیین‌ی عشق

۱۶۳	سقاخانه‌ی سقا
۱۶۴	یا ابافاضل علی‌شیرازی
۱۶۵	عاشورا
۱۶۶	مصحف ورق ورق
۱۶۸	مقتل خون
۱۶۹	صبر حضرت زینب علیها السلام
۱۷۰	اربعین
۱۷۱	□ فصل هشتم: حماسه‌ی جاودانه‌ی دفاع مقدس
۱۷۳	شهدای دفاع مقدس
۱۷۵	پیروان مکتب حق
۱۷۶	نماد عشق
۱۷۷	مرگ سرخ
۱۷۹	آینه‌ی ایثار
۱۸۰	ایثار بسیجی
۱۸۱	فراق لاله‌رویان
۱۸۲	شهید مفقودالجسد
۱۸۴	طایران عشق
۱۸۵	پرستوها
۱۸۷	□ فصل هفتم: مقام علم و فقاہت
۱۸۹	خورشید فروزان
۱۹۰	مرجع والامقام

در شهوار	۱۹۲
العلماء باقون ما بقی الدهر	۱۹۴
أسوة تقویٰ	۱۹۶
افتخار شیعه	۱۹۸

□ فصل هشتم: در مقام مادر، پدر، معلم، خیران مدرسه‌ساز و	۲۰۳
مادر چراغ خانه	۲۰۵
رستان عاطفه	۲۰۶
استاد شگانه حق	۲۰۷
کیمیای ر	۲۰۹
گلباغ محبت	۲۱۱
آیینی مهر	۲۱۲
آموزگار زندگانی	۲۱۳
خالی ست جاییت	۲۱۴
پرستوی مهر	۲۱۵
مقام مادر	۲۱۶
چراغ آسمانی	۲۱۷
بهار آرزو	۲۱۸
به یاد مادر	۲۱۹
راز محبت	۲۲۰
گل بوسه	۲۲۱
نهاد عشق	۲۲۲
دُر غلطان	۲۲۴

۲۲۵	پدر صفای خانه
۲۲۶	به یاد پدر
۲۲۷	بزرگ خاندان
۲۲۸	مهر پدر
۲۲۹	گلستان محبت
۲۳۰	کانون محبت
۲۳۱	یادش بخیر
۲۳۲	افسوس
۲۳۳	بلم
۲۳۴	آموزگار بران
۲۳۵	اجتماع خیر
۲۳۷	کتاب غذای روح
۲۳۹	چشمه سار نور
۲۴۰	گلبنگ گلنباران
۲۴۱	ایشار پرستار
۲۴۳	درخت

مقدمه استاد محترم بزرگ‌پیمان دبیر بازنشسته دبیرستان‌های گلپایگان

«سخن آشنا، خدا»

انسان در طول تاریخ زندگی خود همواره سعی کرده است استعدادهای درون و خدادادی خود را شکوفا کند و در خدمت خود و دیگران قرار دهد. یکی از این استعدادها که ظاهراً ارثی به آن داده می‌شود توانمندیهای هنری است و هنر آنچنان ارزشمند است که گفته شده «هنر برتر از گوهر آمد پدید» هنر دارای مظاهر مختلف است که می‌توان از موسیقی، خطاطی، نقاشی، شعر و... نام برد از مصادیقی که تمام جنبه‌ها، جنس‌ها، حالات، عواطف، احساسات، منش، وضعیت زندگی و در یک کلام تمام وقایع زندگی انسان را در قالبهای مختلف بیان می‌کند شعر است گنجینه شعر فارسی بسیار غنی و پربار است اشعار حماسی فردوسی، غزلیات عرفانی حافظ،

رباعیات زندانه خیام، صحنه پردازی‌های بدیع نظامی هریک به نوبه خود در میان مثل مختلف جهان جایی وسیع و شهرتی به سزا دارد اما به حق می‌توان گفت هیچ‌یک از این منابع به اندازه بوستان سعدی پرمحتوی و همه‌جانبه نیست کمتر کشور است که همانند ایران در زمینه‌های مختلف هنری صحنه‌های بدیع و پرمایه از جمله هنر شعر و شاعری رشد کرده باشد.

به عنوان مثال سعدی در بوستان خود گاهی از شور عشق و مستی سخن می‌گوید زمانی عدل و تدبیر و رأی را توصیه می‌کند دمی بر حسان اشاره می‌داند و همه مسائل اجتماعی را چه خرد و چه کلان به نحوی هم‌آئین و باکوچکترین جزئیات موشکافی می‌کند و همواره به تربیت جوانان ادامه می‌گمارد.

منطقه گلپایگان در زمینه‌های هنری گذشته‌ای پرمایه و درخور توجه داشته است از جمله در زمینه هنر شعر جایگاه ویژه‌ای دارد و اشعار شاعران پیشین و معاصر در زمینه‌های مختلف قابل توجه و تأمل است یکی از این عزیزان جناب آقای ابوالقاسم طالبی متخلص به طالب گلپایگانی است که در صحنه‌های مختلف زندگی فردی و اجتماعی مردم منطقه و بیان مشکلات و مسائل آنها و همچنین مناسبت‌های مختلف اشعاری خواندنی و جذاب به می‌سراید اگرچه معرف هنرمند، هنر اوست و نیازی به تعریف و تمجید نیست و به قول حافظ شیرازی:

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق

ثبت است بر جریده عالم دوام ما

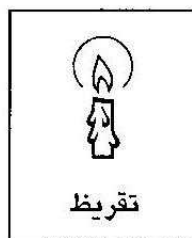

اما ضمن آرزوی موفقیت برای این شاعر عزیز و دیگر

دست‌اندرکاران هنر و هنرمندان بر تمام متولیان هنر در شهرستان فرض است که زمینه‌های رشد و شکوفایی استعدادهای نوجوانان و جوانان این منطقه را که در گذشته زیان‌زد خاص و عام بوده است به نحو شایسته فراهم نمایند تا انشاءالله جایگاه واقعی هنر در این شهرستان چون گذشته حفظ شود.

محمدجعفر بزرگ‌پیمان
دبیر بازنشسته دبیرستان‌های گلپایگان

* * * * *

«مقدمه به جناب آقای دکتر قاسم صافی»^(۱)

آقای ابوالقاسم طاهری مدعو به طالب گلپایگانی از مخلص صافی درخواست فرموده‌اند بر این کتاب ارزشمند «یک سبد گل سرخ» مقدمه‌ای بنویسم و از زادگاه خود باری کنم.

گلپایگان به حق یکی از گاهواره‌های بزرگ تاریخ و فقه و ادب ایران است که با پیشینه بسیار غنی تاریخی و فرهنگی، سهمی مؤثر در اعتلای رشته‌هایی از دانش برعهده داشته است و مشاییر فرهنگ آن در نگهداری میراث معنوی و مواضع و ارستگی زندگی، نقش بسزایی ایفا کرده‌اند و از این سبب، تجلیل و بزرگداشت سایر آن، یک وظیفه محسوب می‌شود. این سرزمین علی‌الاصول، دشتی دانش‌پرور و مردم آن، دانش‌دوست و صاحب‌ذوق و هنرمند و اهل

۱- نویسنده، منتقد و استاد دانشگاه تهران.

دانش و ایمان را، ارج می‌نهند. در کتاب تذکرة الشعراى گلپایگان، نام بسیاری از شعرا ثبت شده است؛ از ابن ماکولا و نجیب‌الدین و ابونصر و اسماعیل محمد جرفادقانی و مدهوش و آیت تاشهیر و محمدباقر ادیب اشراق و میرزا محمدباقر اعتماد، و در جنگ‌ها و مجموعه‌های خطی و چاپی دیگر مشتمل بر احوال رجال فقه و ادب و تاریخ و جغرافیا مانند ریحانة الادب، طبقات اعلام شیعه، حدیقة الشعراء، ووضات الجنات فی احوال العلماء و السادات و سایر تذکرة‌ها و فره گها و دایرة المعارفها و فهرست‌ها و زندگینامه‌ها و مجموعه اسناد و مکاتبات، و در آثاری ویژه گلپایگان که در چند سال اخیر انتشار یافته‌اند، مثلاً سیری در تاریخ و جغرافیای گلپایگان (حمیدرضا میرمحمد)، گلبایگان در آینه تاریخ (فیروز اشراقی)، سنگ نگاره‌های گلپایگان (حسن جمالی)، سیمای مداحان و شاعران ایران (حسین باقری)، فرهنگ گلپایگان (نشر اداره آموزش و پرورش)، گلپایگان در گذر زمان (ادب فانی)، تذکرة شعراى استان اصفهان مصطفی هادوی «شهیر» اصفهانی، و بالاخره تذکرة شعراى گلپایگان (محمدتقی مذهبی)، و آثاری دیگر.

مؤلف کتاب حاضر آقای طالبی که انصافاً محبوب و شاعران توانای گلپایگان محسوب می‌شوند و در مقام شعر نظم غزل، قصیده، رباعی، دوبیتی و تضمین دستی به تمام دارد، جهد بلیغ مبذول داشته‌اند که مجموعه‌ای ارزنده فراهم سازند و هدیه کافیه به هم‌عصرین و صاحب معرفت کنند. انتشارات قلم و اندیشه و کتابسرای برات نیز با توجه به سنت‌های گذشته ایران و با الهام از فرهنگ نکوداشت صاحبان ذوق و هنر، نشر این کتاب را به عنوان سپاس و تجلیلی از خدمات و زحمات این شاعر توانمند و عنایت به انتشار آثار

ذی‌قیمت، در برنامه خود گنجانده که امید است مورد قبول مؤلف واقع گشته و سرمشقی برای جوانان و جویندگان راه علم و دانش و ذوق و هنر باشد.

بی‌گمان، ارزش نویسنده و شاعر را باید در مضامین اشعار یا نوشته‌های اخلاقی و انسانی او جستجو کرد. مجموعه حاضر، مشحون از ستایش پروردگار، نعت پیامبر بزرگوار اسلام، مناقب معصومین ائمه اطهار علیهم‌السلام، گرمی داشت محبان اهل بیت و مدافعان وطن و - باوای اندرزها و مطالب اخلاقی است. آنچه از فحوای کتاب ایشان برمی‌آید و بیش از همه، نگاهی ابتکاری و قدمی هوشیارانه و به رایگان رداشته، سرایش ابیاتی حکیمانه، تأثر و تنبیه‌انگیز برای حدود ۴۰۰ سنگ مرمر است که در محافل به مناسبت‌ها، و در مجالس یادبود درگذشتگان به منظور عبرت زندگان هم خوانده می‌شود و هشدار می‌دهد برای آیندگان که در خاطر داشته باشند مرگ، سرنوشت ناگزیر و ناگهانی است. همه افراد بشر بلکه همه موجوداتی است که از موهبت زندگی برخوردارند چه افراد و اشخاص ممتازی که به زعم خواجه فارابی، از این سراجی بازیچه و از این مقام مجازی سرفراز و به نزهتگاه عوالم حقیقت و معنی مشرف گردیده‌اند و از ظلمت و تیرگی این خاکدان، رخسار پیرن کشیده، به پختگی و تابندگی عوالم ملکوت گراییده‌اند، پس باستان ایران هست به نیکی و نیکوکاری و گره‌گشایی کار خلق با صدق و راستی و بی‌منازعت اهتمام کرد و پیوسته سازنده و مؤثر بود و باقیات الصالحاتی، به یادگار گذاشت.

بر خردمندان پوشیده نیست که مظاهر دنیا، سخت آدمی را فریب می‌دهد و ما را به تأملی طولانی و تنگ‌روی وجدانی وامی‌دارد و باید که

شیوه دقیق بودن به زندگی و درست رفتاری را بیشتر بیاموزیم. بر همین اساس، بخش مهمی از مضامین این کتاب را، اندیشه و عمل در عرصه تربیت درست و نگاهی صحیح به زندگانی و تداعی بخشیدن به ذهن درباره مرگ تشکیل می دهند، و هوشیاری، مهمترین محور سروده های شاعر است، گویی گوینده، معلمی است که نقش اساسی ادبیات را در کاربُردی کردن آن توجه دارد و در روزگاری که همه اشخاص در راه نیل به قدرت و ثروت تلاش می کنند او گفتاری را رجاءِ همت و نظر قرار می دهد که هشدار باشد برای اعتدال بخشیدن به زندگی بشر و پرهیز از تجمع مال و مقام و روی آوردن آدمی به زندگی سعادت‌مندانه و تفکر و انضباط، و دقت نظر در چگونگی زیستن.

فرجام سخن آنکه این اثر ارزنده، ثمره خلاقیت اندیشه و ذوق لطیف و طبع ظریف در عین حال، شور و حال شاعر توانایی است که با اعتقاد راسخ به اصول معنوی، مردم گذشته و حال دیارش را دوست دارد. محرک او در این کار، رساندن حق به صاحب حق است و متنبه کردن خواننده و شنونده به سرانجام آدمیان و به همین سبب، فروشگاه کتاب ایشان هم، محفل فرهنگیان و صاحبان ذوق و هنر شده است که با مؤانست و تبادل نظر، فراغت خویش را در آن کاشانه می گذرانند.

قاسم علی

آبان ماه ۱۳۹۴، نوامبر ۲۰۱۵
